

OBSAH

Druhy vznětových motorů	76	Chladič plicního vzduchu	
Zástavba motoru	77	Kontrola a údržba plicního systému	
Výkon motoru	77	Výfukový systém	
Kontroly a údržba motoru	78	Výfuková brzda	
Palivový systém motoru	78	Výfukové potrubí s tlumiči vzduchu	
Účel a funkce	78	Kontrola a údržba výfukového systému	
Palivová nádrž	79	Provoz vznětových motorů	
Palivo	79	Spouštění motoru	
Hrubý čistič paliva	80	Spouštění studeného vznětového motoru	
Dopravní čerpadlo	80	Pomocný startovací sprej	
Dvoustupňový čistič paliva	81	Pomocné vstřikovací zařízení	
Vstřikovací čerpadla	82	Elektrické ohřívání nasávaného vzduchu	
Řadové vstřikovací čerpadlo	82	Zařízení s hořáky	
Rotační vstřikovací čerpadla	82	Spouštění zahřátého vznětového motoru	
Vstřikovací trubky	83	Kontrola za chodu motoru	
Vstřikovače	83	Zastavení motoru	
Sdružené vstřikovací jednotky	84	PŘEVODNÉ ÚSTROJÍ	
Elektronicky řízené vstřikování	84	Spojka	
Zpětné vedení paliva	85	Účel a funkce	
Kontrola a údržba palivového systému	85	Druhy spojek	
Doplňování paliva	85	Jednokotoučová suchá třecí spojka	
Odvzdušňování palivového systému	85	Dvoukotoučová spojka	
Chladicí systém motoru	86	Hydrodynamický měnič momentu	
Účel a funkce	86	Mechanické vypínání spojky	
Druhy	86	Hydraulické a hydropneumatické vypínání spojky	
Kapalinové chlazení	86	Kontrola a údržba spojky	
Chlazení vzduchem	88	Převodovka	
Kontrola a údržba chladicího systému	89	Účel a funkce	
– u motorů chlazených kapalinou	89	Druhy	
– u motorů chlazených vzduchem	90	Nesynchronizovaná převodovka s řadicími ozubky	
Kontrola chladicího systému za jízdy	90	Řazení vyššího převodového stupně	
Motory chlazené kapalinou v zimním provozu	91	Řazení nižšího převodového stupně	
Mazací systém motoru	92	Převodovka FULLER	
Účel a funkce	92	Synchronizovaná převodovka	
Motorové oleje	93	Předřazená skupina	
Kontrola a údržba mazacího systému	94	Rozsahová redukce	
Vypouštění oleje	94	Kombinované převodovky	
Výměna olejového čističe	95	Automatické převodovky	
Plnění oleje	95	Kontrola a údržba převodovek	
Plnicí a výfukový systém motoru	96	Pomocné pohony	
Účel a funkce	96	Účel a funkce	
Plnicí systém	97	Druhy	
Nasávací potrubí	97	Pomocný pohon od motoru	
Čistič vzduchu	97	Pomocný pohon od spojky	
Suchý čistič s výměnnou papírovou vložkou	97	Pomocný pohon od spojovacího hřídele	
Mokrý (olejový) čistič vzduchu	97	Spojovací hřídel	
Turbodmychadlo	98	Účel, funkce, druhy, kontrola a údržba	
Kontrola a údržba turbodmychadla	98		

OBSAH

Porucha jednoho brzdného okruhu ťažného vozidla	168	Spojování	189
Porucha ovládacího vedení k přípojnému vozidlu	169	Rozpojování	191
Porucha plicního vedení k přípojnému vozidlu	170	Návěsová jízdní souprava	191
Utržení přípojného vozidla	170	Spojování	191
Tlačení přívěsu	170	Rozpojování	192
Odstavení přípojného vozidla	171	Důležitá bezpečnostní ustanovení	192
Kontrola a údržba jízdních souprav	172	Jízda zatáčkách	193
HYDRAULICKÉ SKLÁPĚCÍ ZAŘÍZENÍ			
Funkce	173	Řízení vozidla v zatáčce	194
Hydraulické čerpadlo sklápění	174	Jízda ve stoupání a klesání	195
Ruční ovládací ventil sklápění	174	Jízda do stoupání	195
Kontrola a provozní údržba	175	Sjíždění klesání	196
KAROSERIE A NÁSTAVBY			
Karoserie a nástavby	176	Otáčení a couvání	197
BEZPEČNÁ JÍZDA			
Působení fyzikálních sil na vozidlo za jízdy	180	Couvání jednotlivého motorového vozidla	198
Adhezní síla	180	Couvání přívěsové soupravy	198
Složky, velikost	180	Couvání návěsové soupravy	198
Součinitel tření mezi pneumatikou a vozovkou	181	Tlačení přívěsu	198
Jízdní odpor	181	Zalomení jízdní soupravy	199
Valivý odpor	181	Příčiny zalomení	199
Odpor vzduchu	182	Zalomení přívěsové soupravy	200
Odpor jízdy do stoupání	182	Zalomení návěsové soupravy	201
Ostatní síly působící na vozidlo	183	Jak odvrátíme nebezpeční zalomení soupravy	201
Odstředivá síla	183	Zásady bezpečné jízdy	202
Boční síla	183	Jízda v jízdních pruzích	202
Řízení nákladního vozidla a jízdní soupravy	184	Rychlost jízdy	203
Podmínky pro získání řidičského oprávnění	184	Vzdálenost mezi vozidly	205
Základní předpoklady pro jízdu	184	Předjíždění	206
Výhled vozidla	184	Vyhýbání a objíždění	208
Mrtvé úhly výhledu	185	Jízda v obci	210
Zpětná zrcátka	186	Odbočování	210
Obsluha vozidla	187	Jízda po dálnici	213
Tachograf	187	Jízda ve ztížených podmínkách	215
Spouštění motoru	187	Jízda za soumraku	216
Odbrzdní vozidla	187	Jízda v noci	216
Rozjíždění	187	Jízda v dešti a na mokré vozovce	218
Řazení	188	Jízda v mlze	219
Zpomalování	188	Jízda v zimních podmínkách	220
Zastavení	188	Jízda na náledí	220
Stání	188	Jízda na sněhu a rozbředlém sněhu	221
Spojování vozidel do jízdních souprav	189	Vlečení motorových vozidel	223
Druhy jízdních souprav	189	Roztahování	223
Přívěsová jízdní souprava	189	Odvlečení	224
		Tažení	224
		Důležité zásady pro vlečení motorových vozidel	224
TACHOGRAFY			
		Zákazy a omezení pro nákladní automobily	225
		Zákonná ustanovení	227
		Funkce	228
		Druhy	228
		Ruční prepínače časových úseků	229

Záznamové listy	229
Přední strana kotouče	230
Zadní strana kotouče	231
Otevírání a zavírání tachografu	232
Nastavování hodin	232
Zakládání a vyjímání kotoučů	232
Tachograf pro 1 řidiče	233
Tachograf pro 1 a 2 řidiče	233
Servis, kontrola a ověřování	234

Organizace pracovní doby řidičů - AETR	235
Doba řízení, denní doba řízení	235
Denní doba odpočinku	236
Týdenní doba odpočinku	236
Doba řízení ve dvou následujících týdnech	237
Doba řízení při nasazení 2 řidičů	238

PŘEPRAVA NÁKLADŮ

Rozměry a hmotnosti vozidel a jízdních souprav	240
Celková výška a šířka	240
Celková délka	241
Označení vozidel přesahujících přípustné rozměry	242
Přeprava přečnávajících nákladů	243
Hmotnost	244
Pohotovostní hmotnost	244
Užitečná hmotnost	244
Okamžitá hmotnost	244
Celková hmotnost	244
Hmotnost připadající na nápravu	245
Přeprava nadměrných nákladů	246

Přeprava nákladů	247
Nakládání a zajišťování nákladů	247
Síly působící na náklad	248
Zajišťovací prostředky vhodné k zajišťování nákladů	248
Rozložení zatížení	250
Nejdůležitější zásady pro přepravu nákladů	251
Přeprava kapalin	251
Přeprava potravin podléhajících rychlé zkáze	252
Přeprava nebezpečných věcí	252
Označování vozidel přepravujících nebezpečné věci	253
Bezpečnostní značky	254
Přeprava osob	256
Přeprava živých zvířat	256

Provoz sklápěčů	257
Sklápěcí jízdní soupravy	258
Nakládání	258
Sklápění	258
Jízda se sklápěčem	260

PREVENTIVNÍ KONTROLY

Kontrola vozidla před jízdou	262
1. Kola a pneumatiky	262
2. Motor, převodovka, hnací nápravy, servořízení, hydraulická zařízení a palivový systém	262
3. Vzduchojemy	262
4. Akumulátory	262
5. Centrální mazání	263
6. Čistič vzduchu	263
7. Závěs pro přívěs	263
8. Spojovací zařízení pro přípojná vozidla	263
9. Blatníky, plošiny, bočnice, zadní čela a plachty	263
10. Světelná zařízení	263
11. Zasklení kabiny, zpětná zrcátka, stírací a ostřikovací souprava	264
12. Provozní náplně	264
13. Povinné a nouzové vybavení	265
14. Světelná zařízení, houkačka a stěrače světlometů	265
15. Bezpečnostní funkční kontroly	265
Kontrola vozidla během jízdy	266
Kontrola vozidla při přestávkách v jízdě	266
Kontrola vozidla po jízdě	267
Technická nezpůsobilost vozidel k provozu	267